

פסקי רב אלישיב זצ"ל - שיעור 918

I. פסקי רב אלישיב שהובא בספר קובץ תשובות (חלק ה)

(א) בענין תכלת בציצית בזמן הזה ששאל רב פינול כהן לרב אלישיב עיין שם (נסימן ז') שכתב לשאלתו דבאור"ח (ט - י"ב) שצריך לעשות הציצית מצבע הטלית וא"כ בהכרח יעשה הטלית והציצית לבנים

(ב) מותר לקנח משקפיים בטלית קטן כי מדרך בני אדם שאינם מקפידים להשתמש לצורך זה ואין זה בגדר תשמיש גנאי (סג)

(ג) כלי מאכל חשמליים שא"א לטובלם העצה לזה שאומן ישראל יפרק חלק מן הכלי באופן שיתבטל ממנו תורת כלי ואח"כ ירכיבם ושוב אין צריך טבילה (סד)

(ד) אין לסמוך לכתחלה להאריך יותר משעה וחומש כי אין אנו בקיאים לשער השיעור שאינו רעב ולכן בסעודות גדולות שלפעמים יושבים ד' שעות קודם שמברכים ברהמ"ז אין זה נכון ורק אם עוסק בהמשך הזמן בשתיה ובאכילת פרפראות כלא נתעכל דמי (סימן כ"ה)

(ה) תפילה בציבור עדיף על תפילה כוונתיקין עיין ברמב"ם (תפילה פ"ג) דתפילת השחר מצוותה שיתחיל עם נץ החמה וזמנה עד סוף שעה רביעית ואין לנו לפי"ז להעדיף תפילה עם הנץ על פני תפילה בציבור (סימן ט"ו)

(ו) תפילת ערבית בע"ש קודם הזמן אין לעשות דפה בא"י המנהג המקובל בין רוב אשכנזים להתפלל ערבית בע"ש בלילה (סימן כ"ג)

(ז) מותר להסיר דבר לכלוך מתוך ראשו או זקנו דלא שייך בכל זה משום בורר מידי דהוה כלכלוך בכלים דמותר להסירם (סימן כ"ז)

(ח) להשתמש בהספריי נגד יתושים לדעת השבות יעקב מותר דלא הוה אלא גרמא דלא כדעת האלף לך שלמה (קל"ח) דאסור וכן דעת רב אלישיב דהוה כחו ממש ואסור משום נטילת נשמה והוה פס"ר והחזו"א אסור שגורם התעלפות הזכוכים ואע"פ שחלון פתוח לא התיר אלא לצורך חולה (סימן ל"ו)

(ט) שתיית מים ע"י מסננת בשבת רק לאיסטניס דאי אפשר ליה למישתי בלא סינון אעפ"י דרובא דאינשי לא קפדי מ"מ לדידיה אסור (סימן ל"ז)

(י) בענין השתמש בסבון נוזלי בשבת שהאג"מ (ה - קי"ג) אסר משום ממחק וקשה לרדת לסוף דעתו וכפי האמור כבר אתיר את הדבר (סימן ל"ח)

(יא) חולה שאינה חולה כל הגוף והתחיל לקחת כדורים מלפני השבת ואם יפסיק ביום השבת לא יועיל הרפואה מותר לו להמשיך לקחת את התרופה בשבת ושכן פסק רב שלמה קלווגר בספר החיים (סימן ט)

(יב) אשה אינה חייבת לדור ליד בית החולים סמוך ללידתה ומי שמחמיר תבוא עליה ברכה אבל מן הדין אינה חייבת בזה (סימן מ"ג)

II. פסקי רב אלישיב שהובא בספר שלמי יהודה

(א) שקית פח אשפה שיחדוהו לכיסוי כלי שהוא מוקצה כמו מכונת כתיבה, מחשב, והוי בסיס וכן כיסוי המיוחד לו אם זה מכסה את הכלי רק מלמעלה כדי לשמור עליו מן האבק דדין בסיס שייך גם על מה שלמעלה

(ב) אמנם שכיסוי לטלפון לנוי אינו מוקצה כי משמר את האדם וכן כיסוי שבת על כפתור חשמל אינו מוקצה כי משמש את האדם ואבאר

(ג) כפתור בשעון יד המזיז את המחוגים לקבועת השעה אינו מוקצה וכן כפתור המזוז את המחוג לקביעות זמן הצלצול אינו מוקצה כי הוא בטל להשעון וצ"ע ואבאר

(ד) המפתח שבו מעריכים שעון קיר שהוא נפרד מהשעון הרי הוא כלי שמלאכתו לאיסור (דף מ"ו)

(ה) שעון צלצול אינו מוקצה ומותר להרים את הכפתור בשבת כדי שזה יצלצל בבוקר ומותר ללחוץ עליו להפסיק הצלצול אחרי שהתחיל לצלצל וצ"ע על איזה שעון התירו (דף מ"ז)

(ו) שעון יד אלקטרוני שביום אפשר לראות השעה בלי לחיצה ובלילה אפשר לראות את השעה ע"י לחיצה על כפתור וכן צריך ללחוץ על כפתור כדי לראות התאריך אינו מוקצה מ"מ צריך לעשות היכר שלא יבא לידי לחיצה (דף מ"ט)

(ז) דלת מעלית אוטומטית אינו מוקצה ומותר לעלות בו בשבת אבל לא לרדת בו (דף נ"ב)

(ח) מאויר קטן (fan) שאין קובעים לו מקום אינו מוקצה אבל אם קובעים לו מקום הוי מוקצה אבל מותר להכניס או להוציא את הבורג המכוין את המאויר להסתובב לימין ושמאל כדין כלי שמלאכתו לאיסור (דף נ"ב)

(ט) דוד חשמלי למי שתיה שמוציאים המים ממנו דרך ברז שבצידו מוקצה ואסור לטלטלו וכן החוט אצל הברז אינה מוקצה וי"ח שהדוד והחוט הם מלאכתם לאיסור ולצורך גופו ומקומו מותר (דף נ"ג)

(י) מנעול מספרים (combination lock) מותר לפותחו ולסגרו שאין בו משום איסור כותב כי אינו מכוין לכתוב אלא לפתוח ולסגור המנעול

נצפס לעלו נשמות אבי אורי ר' אליעזר ליפא ב"ר יעקב ארזכי ע"ה אלא אורת' האשה רחל ב"ר גרשון חנוך העניך הכהן ע"ה
ועלו נשמת אבי הקר ר' איסר זאב ב"ר אליעזר ליפא ע"ה
Previous shiurim are available at: www.SeeTorah.com